

॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥ ३४ ॥ ३५ ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ ३८ ॥ ३९ ॥ ४० ॥ ४१ ॥ इति सौमिके पर्वणि नैलकंठीये भारत भावदीये

सर्वयत्नबलेनापि गुरुत्वेन विमदंततः ॥ ततः सर्वबलेनापि यदेन न शशाकह ॥ २३ ॥ उद्यंतुं वाचालयितुं द्रौणिः परमदुर्मनाः ॥ कृत्वा यत्नं परिश्रान्तः सन्त्यवर्त्तत भा
रत ॥ २४ ॥ निवृत्तमनसं तस्मादभिप्रायाद्विचेतसं ॥ अहमामंज्यसं विभ्रमश्च तथा मानमब्रुवं ॥ २५ ॥ यः सदैव मन्युषु प्रमाणं परमंगतः ॥ गांडीवधन्वा श्वेता
श्वः कपिप्रवरकेतनः ॥ २६ ॥ यः साक्षादेव देवेशं शितिकंठमुमापतिं ॥ दंष्ट्रयुद्धे पराजिष्णुस्तोषयामास शंकरं ॥ २७ ॥ यस्मात्प्रियतरो नास्ति ममान्यः पुरुषो भुवि ॥
ना देयं यस्य मे किंचिदपि दाराः सुतास्तथा ॥ २८ ॥ तेनापि सुहृदा ब्रह्मन्यार्थेनाक्लिष्टकर्मणा ॥ नोक्तपूर्वमिदं वाक्यं यस्त्वं मामभिभाषसे ॥ २९ ॥ ब्रह्मचर्यं महद्द्वारं
तीर्त्वा द्वादशवर्षिकं ॥ हिमवत्पार्थमास्याय यो मया तपसा जितः ॥ ३० ॥ समानव्रतचारिण्यां रुक्मिण्यां यो न्वजायत ॥ सनत्कुमारस्तेजस्वी प्रद्युम्नो नाम मे सुतः ॥
॥ ३१ ॥ तेनाप्येतन्महद्विव्यं चक्रमप्रतिमंरणे ॥ न प्रार्थितमभून्मूढयदिदं प्रार्थितं त्वया ॥ ३२ ॥ रामेणातिबलेनैतन्नोक्तपूर्वकदाचन ॥ नगदेन न सांवेन यदिदं
प्रार्थितं त्वया ॥ ३३ ॥ द्वारकावासिभिश्चान्यैर्वृण्यं धकमहारथैः ॥ नोक्तपूर्वमिदं जातु यदिदं प्रार्थितं त्वया ॥ ३४ ॥ भारताचार्यपुत्रस्त्वं मानितः सर्वया दैवैः ॥ च
क्रेण रथिनां श्रेष्ठकं नुतातयुत्ससे ॥ ३५ ॥ एवमुक्तो मया द्रौणिर्मां मिदं प्रत्युवाच ह ॥ प्रयुज्य भवते पूजां यो तस्यैरुष्णत्वया सह ॥ ३६ ॥ प्रार्थितं ते मया चक्रदेव
दानवपूजितं ॥ अजेयः स्यामिति विभो सत्यमेतद्वीमिति ॥ ३७ ॥ त्वत्तोहं दुर्लभं काममनवाप्यैव केशव ॥ प्रतियास्यामि गोविंदं शिवेनाभिवदस्व मां ॥ ३८ ॥ ए
तत्सुभीमं भीमानामृषभेण त्वया धृतं ॥ चक्रमप्रतिचक्रेण भुवि नान्यो भिपद्यते ॥ ३९ ॥ एतावदुक्ता द्रौणिर्मां युग्यानश्वा नानि च ॥ आदायोपययौ कालेरत्ना
नि विविधानि च ॥ ४० ॥ संसरं भीदुरात्मा च चपलः क्रूर एव च ॥ वेदचाखं ब्रह्म शिरस्तस्माद्रक्ष्यो वृकोदरः ॥ ४१ ॥ इति श्रीमहाभारते सौमिके पर्वणि ऐषीके
पर्वणि युधिष्ठिरकृष्णसंवादे द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ४२ ॥ वैशंपायन उवाच ॥ एवमुक्त्वा युधांश्रेष्ठः सर्वया दवनंदनः ॥ सर्वायुधवरोपेतमारुरो हरथो
त्तमं ॥ १ ॥ युक्तं परमकां वोजैस्तु रगैर्हममालिभिः ॥ आदित्यो दयवर्णस्य धुरं रथवरस्य तु ॥ २ ॥ दक्षिणामवहच्छैब्यः सुग्रीवः सव्यतो भवत् ॥ पाणिवाहौ तु तस्या
स्तां मेघपुष्पवलाहकौ ॥ ३ ॥ विश्वकर्मकृतादिव्यारत्नधातुविभूषिता ॥ उच्छ्रिते वरथे मायाध्वजयष्टिरहस्यत ॥ ४ ॥ वैनेतेयः स्थितस्तस्यां प्रभामंडलरश्मिवान् ॥
तस्य सत्यवतः केतुर्भुजगारिरहस्यत ॥ ५ ॥

द्वादशोऽध्यायः ॥ १२ ॥ ॥ ४३ ॥ ॥ ४४ ॥ ॥ ४५ ॥ ॥ ४६ ॥ ॥ ४७ ॥ ॥ ४८ ॥ ॥ ४९ ॥ ॥ ५० ॥ ॥ ५१ ॥ ॥ ५२ ॥ ॥ ५३ ॥ ॥ ५४ ॥ ॥ ५५ ॥ ॥ ५६ ॥ ॥ ५७ ॥ ॥ ५८ ॥ ॥ ५९ ॥ ॥ ६० ॥ ॥ ६१ ॥ ॥ ६२ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६४ ॥ ॥ ६५ ॥ ॥ ६६ ॥ ॥ ६७ ॥ ॥ ६८ ॥ ॥ ६९ ॥ ॥ ७० ॥ ॥ ७१ ॥ ॥ ७२ ॥ ॥ ७३ ॥ ॥ ७४ ॥ ॥ ७५ ॥ ॥ ७६ ॥ ॥ ७७ ॥ ॥ ७८ ॥ ॥ ७९ ॥ ॥ ८० ॥ ॥ ८१ ॥ ॥ ८२ ॥ ॥ ८३ ॥ ॥ ८४ ॥ ॥ ८५ ॥ ॥ ८६ ॥ ॥ ८७ ॥ ॥ ८८ ॥ ॥ ८९ ॥ ॥ ९० ॥ ॥ ९१ ॥ ॥ ९२ ॥ ॥ ९३ ॥ ॥ ९४ ॥ ॥ ९५ ॥ ॥ ९६ ॥ ॥ ९७ ॥ ॥ ९८ ॥ ॥ ९९ ॥ ॥ १०० ॥